Lidt om split-cane Stænger.

Denne Artikel er baseret paa Oplysninger meddelt af Formanden for Bjerringbro Lystfiskerforening, Maskinsnedker *Alfred Christensen*, der i sin Fritid giver sig af med Bygning af split-cane Stænger.

Det er med Glæde, jeg imødekommer en Anmodning om at meddele nogle Linier om Tilvirkning o. a. Forhold vedrørende split-cane Stænger. De kan maaske interessere en og anden blandt de efterhaanden mange Sportsfiskere mellem Ferskvandsfiskeribladets Læsere.

Det engelske Navn *split cane* betyder flækket ell. delt Rør ell. Stok og hentyder til, at Stangen er dannet af flere sammenlimede Lister eller Strimler, hvad der giver den de Egenskaber, der gør den alle andre Stænger overlegen.

Træet, hvoraf en split-cane Stang laves, kaldes *Malakkarør*. Det faas ikke i Handelen her i Landet; mit faar jeg fra Hamburg. Det er en Art Bambusrør, som paa deres Voksested i Ostindien har en antagelig Højde. De, der gaar i Handelen som specielt beregnet for Fremstilling af Fiskestænger, har en Længde af omkring 3½ m med en Diameter paa 45 mm ved Roden og 40 mm i Toppen; de er hule med en Vægtykkelse paa 4—5—6 mm. Rodenden af disse Rør er meget haard og sejg saa at sige i hele Væggens Tykkelse, men Væggens Haardhed aftager mod Toppen og indefter, hvorimod hele Rørets Yderskal er temmelig haard. Det vil efter dette være let at indse, at det er af stor Vigtighed, at Yderskallen er bevaret paa den færdige Stang.

Røret, der skal anvendes til Bygning af en Stang, bliver, efter at det er skaaret til i passende Længder, delt eller splittet op. Paa tyske Stænger vil man se, at hvert Led er bygget op af 7 Stykker; de engelske er sammensat af 6, og det samme Antal anvender jeg. Det medfører den Fordel, at Listerne, der skal høvles, faar Tværsnit som en ligesidet Trekant, og da Materialets Yderskal jo skal bevares, bliver der kun to Sider at høvle. De nævnte 6 Stykker bliver herefter sammenlimet med en Lim, der naturligvis maa have meget stor Bindeevne forenet med en vis Elasticitet, og endelig skal den jo være 100 % vandstærk.

Efter at Stangens Led har faaet Tid til at tørre, skal Samlerørene paasættes. Disse er paa mindre gode Stænger neddrejet i hele deres Længde, hvad der giver Stangen svage Punkter ved Enderne af hvert Samlerør. Bedre er det med et ekstra Rør, der slutter tæt omkring Enden af Samlerøret og Stangens fulde Tykkelse. Men endnu bedre er Samlerør, der ender i en Udvidelse, som slutter om Stangen i dennes fulde Tykkelse, og som er opdelt i Flener, der bevikles.

Beviklingen er altsaa ikke, som maaske mange tror, blot til Pynt. Men foruden som nævnt at sikre Samlerørets Anbringelse tjener den i høj Grad til at øge Stangens Styrke, hvad den, der har set en knækket Stang, let vil indse: Bruddet har ikke en jævn Brudflade, men flere lange Trævler og Splinter. Ligeledes vil en Stang, der i længere Tid har været udsat for Fugt og derved faaet ødelagt sin Limning, let ved Belastning falde „i Staver", om ikke Beviklingen holdt sammen paa den.

En anden for Stangen uhyre vigtig Ting er Lakken, hvis Opgave er at forhindre, at Fugtighed trænger ind og ødelægger Stangen. Derfor bør en Stang altid passes omhyggeligt med Lak (husk ogsaa Leddenes Endeflader). Her gælder det om at undgaa Brug af en Lak, der ved Tørring bliver haard og springer af (som f. Eks. Celluloselak), men om at bruge en Lak, som bevarer en vis Sejghed. Man anvender af denne Grund en langsomt tørrende Lak, f. Eks. Fernis eller Baadlak, med en Tørretid paa 3—14 Dage, alt efter som det er første eller sidste Gang, Stangen faar. Almindeligvis faar en Stang Lak tre Gange. — Den tørrede Lak maa aldrig være haardere, end at man altid kan sætte et Mærke i den med en Negl.

For Fuldstændigheds Skyld tilføjes, at Stangen altid maa være forsynet med et Topøje, og at dette maa slide saa lidt som muligt paa Snøren. Er denne blevet skør, ses det let gennem en Lupe, at det er Slid, der har gjort Ens dyre Snøre kassabel.

Lad mig endelig tilføje, at skulde nogen have Lyst til ved Selvsyn at gøre sig bekendt med Stængerne, jeg fremstiller, da er jeg gerne til Tjeneste. Jeg bemærker dog, at da det er Fritidsarbejde, der her er Tale om, er det Antal Stænger, jeg kan fremstille, ret begrænset.